

IMPRESSIONS D'ANGLATERRA

CONFERENCIA DE RAMÓN PALLEJÀ CARNICÉ

Organitzada per la Secció d'Estudis Socials el dia 22 de Maig se celebrà en el Teatre Bartrina una conferència a càrrec de Ramón Pallejà Carnicé, qui dissertà sobre'l tema «Impressions d'Anglaterra».

Fou presentat pel Sr. Recasens, president de la Secció organitzadora, pronunciant paraules d'elogi pel conferenciant.

Comença el Sr. Pallejà agraïnt aquest elogi, així com al CENTRE l'honor d'haver-li cedit la seva tribuna. Demana a l'auditori el disculpi si no consegueix tota la correcció deguda en el llenguatge, ja que fa més de deu anys que apenes ha tingut ocasió de parlar en català.

Diu que Londres és com una mena de nació dintre una altra. La primera sensació que produeix es la de gran activitat, però una activitat que obeeix a un ordre, a un mètode, a una organització.

Quan un estranger arriba a Londres, el que primer tracta d'esbrinar es el per què Anglaterra ocupa el rang tan preeminent entre les nacions. Voldria descobrir, en la manera de treballar i de viure dels anglesos, el remei per aplicar al poble propi, a fi de que pogués conseguir aquell mateix rang. Individualment, un anglés val igual que un ciutadà d'un altre poble; el que li presta superioritat es la seva gran educació.

L'educació del ciutadà anglés comença en la llar, s'intensifica en l'escola i persisteix en el taller, oficina, fàbrica. etc. En

aquesta educació, hi formen part molt considerable els jocs atlètics, la pràctica dels esports.

Els esports són practicats per tots els anglesos, sien de la condició que's vulgui. Aquesta pràctica dels esports produeix una major claretat en les idees, una major serietat, els hi presta també sinceritat, ardor, entusiasme. La sinceritat es una gran virtut dels anglesos. Rarament observareu en ells la mixtificació.

Parla de la policia anglesa, de la que explica diverses anècdotes, per a provar la gran correcció amb que se sol conduir.

L'element humà, — prossegueix, — es la primera matèria que treballen els anglesos. Professen un culte extraordinari a la biografia. Polítics, comerciants, industrials, homes de ciència, literats, tothom sol escriure les seves memòries, que en definitiva serveixen per escriure interessantíssimes biografies, de les quals se'n desprenen profitoses ensenyances. *Els herois*, de Carlyle, son com una mena de resum d'aquesta afició del poble anglés a la biografia. D'elles sorgeixen les lleis, les normes, els estímuls per a lograr l'ideal de perfecció.

Explica el mecanisme de la Constitució anglesa, com s'adopten les lleis, i com cauen en desús.

Parla de la justícia anglesa, i diu que la idea de justícia domina tan en els magistrats com en el poble. Els magistrats no adopten l'encarcament, la gravetat dels

d'altres païssos, però difícilment cometen cap injustícia. Son sempre humans, i fins en els relats de tribunals se'ls hi observa una gran propensió a l'ironia. El poder judicial d'anglaterra gaudeix d'una efectiva independència, i pot dir-se que'ls tribunals constitueixen el veritable index sobre el qual es pot jutjar aquell país. Reforça la seva argumentació explicant diverses anècdotes.

Altres qualitats dels anglesos,—diu—es la seva gran afició a la lectura. Sembla que tractin de realitzar aquell gran pensament de Carlyle, quan deia que la verdadera Universitat era una bona col·lecció de llibres.

Explica, seguidament, el gran desenrotll del capitalisme a Anglaterra, a conseqüència del qual va desapareixent el petit comerç i la petita indústria, absorbits per les grans empreses anònimes. Per la mateixa raó ha adquirit també una gran poixança l'organització obrera, concretada en les Unions professionals o Trade Unions. Els directores d'aquestes organitzacions son gairebé sempre els individus que més es distingeixen per la llur capacitat i llur intel·ligència. La nota característica de les relacions entre'l capital i'l treball es que procuren sempre defugir la violència preferint arribar al pacte. Amb el pacte se salva sempre el patrimoni de la col·lectivitat.

En política, Anglaterra s'ofereix en una gran simplicitat. Sembla que l'ideal de l'elector anglès es concreti en l'existència

de dos partits, a fi de poguer fer més fàcil la tria. Allí no son possibles aquestes múltiples subdivisions dels partits en matços personals, que tan abunden en altres pobles. Actualment, el partit més poderós es el conservador. El lliberal desapareix a l'empenta del Labor Party. Donada la psicologia de l'elector anglès, es possible que l'hegemonia política d'Anglaterra oscil·li entre'l partit del treball i el conservador.

A Anglaterra, com en tot el món, ningú sab encare el perquè de la vida ni ço que més enllà existeix. Però saben que la fama es una cosa real i concreta. La fama constitueix una gran preocupació dels anglesos. Deixar un nom digne, mereixedor de recordança, és un ideal sentit a Anglaterra, i això influeix d'una manera remarcable en la conducta, procurant en cada moment fer el millor que se sab i es pot fer. Això fa que'ls actes heroics abundin, explicant ço que va ocórrer en la catàstrofe d'unes mines, que per a salvar tres obrers dels 11 sepultats moriren cinc ciutadans que s'oferriren espontàniament a devallar als pous inundats.

Acaba el Sr. Pallegà dient que'ls anglesos tenen, naturalment, els seus defectes, si bé no entra en son propòsit fer-los ressaltar, ja que la idea de la conferència fou fer remarcar ço que tenen de bó per si pot servir d'estímul al nostre millorament.

El conferenciant fou molt aplaudit per la nombrosa concurrència, premiant la seva interessant dissertació.

